

Ἔτσι, εἰς μίαν τελευταίαν ἔκστασιν, ἔμπρὸς εἰς τὰ φωτεινὰ κύματα τοῦ Αἰγαίου, ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὁ ποιητὴς τῶν ὀραίων δραμάτων, διὰ τὰ ὑψωθῆ καὶ αὐτός, «μέσα ἀπ' τῆ μαγεμένη ἁρμονία» κάποιας ἄλλης, μυστικῆς ἄρπας, «σὲ κόσμους ἄλλους», πρὸς νέα ὑπερκόσμια δράματα.

Ἄς τὸν ἀκολουθήσωμεν μὲ τὴν σκέψιν μας, ἄς τὸν συνοδεύσωμεν μὲ τὴν ἀγάπην μας, ἄς τὸν συντροφεύσωμεν μὲ τὴν ἀνάμνησίν μας.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ Κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΛΙΤΣΟΥΝΑΚΗ

ΤΟΥ Β' ΤΟΜΟΥ ΤΗΣ ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΥΠΟ †ΙΩ. ΣΥΚΟΥΤΡΗ*

Ὁ κ. Καλιτσούνακης λαβὼν τὸν λόγον εἶπε τὰ ἑξῆς :

Μεταξὺ τῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα παρουσίασεν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ὁ Γενικὸς αὐτῆς Γραμματεὺς ἐπεθύμουν νὰ ἀναφέρω ἰδιαίτερος τὸν ἄρτι ἐκδοθέντα ἐν Λειψία β' τόμον τῆς κριτικῆς τοῦ Δημοσθένους ἐκδόσεως ὑπὸ τοῦ Ἰωάννου Συκουτρῆ, εἰς τὴν γνωστὴν σειρὰν τῆς Τεῦβνηρείου Βιβλιοθήκης. Μετὰ τὸν Dindorf καὶ τὸν Blass ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Teubner εἶχεν ἀναθέσει τὴν νέαν κριτικὴν ἔκδοσιν τοῦ Δημοσθένους εἰς τὸν Fuhr, ὁ ὁποῖος ἀπέθανε μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ α' τόμου. Ὁ μνημονευθεὶς οἶκος Teubner προθυμούμενος νὰ συνεχίσῃ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Δημοσθένους ἐζήτησεν ἐν Γερμανίᾳ τὸ πρὸς τοῦτο κατάλληλον πρόσωπον, στηριζόμενος δὲ εἰς συστάσεις γνωστοτάτων φιλολόγων, τακτικῶν καθηγητῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Λειψίας, ἀνέθεσε τὴν περαιτέρω ἔκδοσιν τοῦ Δημοσθένους εἰς τὸν νεαρὸν Ἑλληνα Συκουτρῆν, εὐρισκόμενον τότε ὡς ὑπότροφον διὰ εὐρύτερας φιλολογικᾶς σπουδᾶς ἐν Γερμανίᾳ, καὶ γνωστὸν ἤδη μελετητὴν τοῦ Δημοσθένους. Ἐμαθήτευσεν ἐν Γερμανίᾳ παρὰ τοῖς Körte, Jaeger, Norden, Maas καὶ κυρίως παρὰ τῷ Wilamowitz. Δυστυχῶς δὲν ἔχει ἀκόμη σχεδὸν ξηρανθῆ ἢ τυπογραφικὴ μελάνη τοῦ τόμου τούτου τῆς νέας κριτικῆς ἐκδόσεως τοῦ Δημοσθένους, καὶ ἡ ἡμετέρα καὶ ἡ καθ' ὄλον φιλολογικὴ ἐπιστήμη πενθεῖ τὴν αἰφνιδίαν ἀπώλειαν τοῦ νεαροῦ Ἑλληνοφιλόλογου¹. Ἀὐτὸς μὲν γίνετο μέλος τῆς ἡμετέρας Ἀκαδημίας καὶ δὲν δύνα-

* Συνεδρία τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1937, σ. 381.

¹ Ὁ Συκουτρῆς ἐπανελθὼν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐβράδυνεν ὑπὲρ τὸ δέον εἰς τὴν παρασκευὴν τῆς ἐκδόσεως τοῦ Δημοσθένους. Ἡ ἔκδοσις τοῦ μεγάλου Ἀττικῶ ῥήτορος ἀπῆιτε βεβαίως, καὶ μετὰ τὰς μέχρι σήμερον γενομένας ἐργασίας, πολὺν χρόνον καὶ μακρὰς καὶ λεπτολόγους ἐρεῦνας καὶ παραβολὰς τοῦ κειμένου, παραδοθέντος εἰς πολλὰ χειρόγραφα, καὶ εἰς πλεῖστα μάλιστα χωρία διαφοροτρόπως. Τοιαῦτα κριτικαὶ ἐκδόσεις ἀρχαίων κειμένων, μάλιστα σήμερον, ἀπαιτοῦσιν ἵνα ὁ ἐπιστημονικὸς ἐκδότης ἔχῃ χαρακτηρὰ ὀπλισμένον διὰ μεγάλης ὑπομονῆς καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸ ἔργον τοῦτο. Πρέπει διὰ πολὺν σχετικῶς χρόνον, ἀναλόγως τοῦ μεγέθους τοῦ κειμένου, εἰς αὐτὸ καὶ μόνον τὸ ἔργον νὰ ἀσχολῆται, μὲ ὅλον τὸν κίνδυνον τὸν ὁποῖον διατρέχει νὰ ἀποβῆ τὸ ἔργον του τοῦτο ξηρὸν

ται να γίνη περὶ αὐτοῦ μακρὸς λόγος σήμερον, εἶχεν ὅμως προσληφθῆ τῇ συστάσει τοῦ ἀειμνήστου Σ. Μενάρδου ὡς ἀνώτερος ἐπιστημονικὸς αὐτῆς ὑπάλλληλος. Ἐνεκα τούτου δύνανται, νομίζω, νὰ ἐπιτραπῶσι καὶ δικαιολογηθῶσιν ὀλίγα λέξεις περὶ τοῦ ἐκλιπόντος ἀνδρός.

καὶ ἄχαρι καὶ *taedii plenum*, ὅπως λέγομεν εἰς τὴν γλῶσσαν τῶν κριτικῶν. Δὲν γνωρίζω κατὰ πόσον θὰ ἦτο δυνατὸν εἰς τὸν Σουκουτρήν νὰ δαμάσῃ ἑαυτὸν δι' ὅλον τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν πλείστων λόγων τοῦ Δημοσθένους, οἷτινες ἀπέμενον μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ πρώτου τόμου ὑπὸ τοῦ *Fuhr*. Ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος *Teubner* δυσασαχετῶν, καί, ἄς ὁμολογηθῆ, δικαίως, διὰ τὴν τοιαύτην μακρὰν παράτασιν τοῦ ἔργου (ἔξ ἤς ἐβλάπτοντο καὶ οἰκονομικὰ συμφέροντά του, προκειμένου μάλιστα περὶ τοῦ Δημοσθένους ὁ ὁποῖος διδάσκεται καὶ εἰς τὰ Γυμνάσια καὶ εἰς τὰ Πανεπιστήμια) ἀνέθεσε τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν τελευταίων ἐξ τυπογραφικῶν φύλλων τοῦ τόμου τούτου εἰς τὸν Γερμανὸν φιλόλογον *Sachsenweger*, διὰ νὰ ἐκδοθῆ ἐπὶ τέλους ὁ τόμος. Δὲν εἶναι γνωστὸν ἂν ὑπῆρχον καὶ ἄλλοι λόγοι ἀσυμφωνίας πρὸς περαιτέρω ἐργασίαν μεταξὺ τοῦ ἐκδότου καὶ τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου, ἢ ἂν ὁ Σουκουτρῆς κατεγίνετο εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐκδόσεως τῆς χειρογράφου παραδόσεως τοῦ Δημοσθένους, τῆς κατατάξεως καὶ τυχόν νέας ἐκτιμήσεως τῶν χειρογράφων κτλ., ἐργασία ἣ ὅποια εἶναι μακρὰ καὶ ἐπιπονωτάτη (ιδεὶ J. H. LIPSIUS, *Zur Textgeschichte des Demosthenes*, *Ber. der Sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften*, 45, 1893, 1 ἐξ. καὶ *Leipziger Studien*, 18, 1898, 310 ἐξ. καὶ E. DRERUP, *Philologisches Supplement*, 7, 1899, 533 ἐξ.). Τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀνέβαλε καὶ ὁ *Fuhr* κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ πρώτου τόμου τοῦ ρήτορος, πάντως διὰ τὸ τέλος τῆς ὅλης ἐκδόσεως. Τὸ κείμενον τοῦ Δημοσθένους ἔχει παραδοθῆ εἰς ἡμᾶς εἰς 170 περίπου χειρογραφοὶ. Οἱ λόγοι του ἀνεγνώσκοντο παραπολὺ εἰς τὰς ρητορικὰς σχολὰς τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων, καὶ ὑπέκειντο, περισσότερον ἴσως παντὸς ἄλλου ἑλληνικοῦ κειμένου, εἰς τὸν κίνδυνον ξένων διακευῶν καὶ προσθηκῶν. Δύο εἶναι κυρίως αἱ τάξεις τῶν χειρογράφων του. Ἡ πρώτη τάξις περιέχει τὴν λεγομένην «ἀρχαίαν ἔκδοσιν» (Παρισινὸς Σ), ἣ δὲ δευτέρα τάξις, ἣ λεγομένη «δημιώδης ἔκδοσις», περιέχει τὸ κείμενον τοῦ ρήτορος, ὡς τοῦτο ἀνεγνώσκοντο εἰς τὰ σχολεῖα, μὲ ἀκόμη σχετικῶς ἀκριβῆ παραδόσιν (παρὰδ. χαρ. Παρισινὸς Υ, καὶ ἄλλοι). Ὑπάρχει καὶ τρίτη τάξις χειρογράφων ἐν πολλοῖς διεσκευασμένοι. Εἰρησθῶ δὲ ἐν παρόδῳ ἐνταῦθα ὅτι ἡ σύγκρισις τῶν ἐκδοθέντων δύο τόμων τοῦ Δημοσθένους, τοῦ πρώτου ὑπὸ τοῦ *Fuhr* καὶ (τοῦ πρώτου μέρους) τοῦ δευτέρου τόμου ὑπὸ τοῦ Σουκουτρή, καταδεικνύει ἀμέσως τὴν διαφορὰν τῆς φιλολογικῆς ἐργασίας καὶ τὴν ἰκανότητα τοῦ Ἑλληνος ἐκδότου. Ἴνα δὲ μὴ ἐπιβαρυνθῆ ἡ μνήμη τοῦ ἀποθανόντος δι' ἀδίκων γνωμῶν καὶ ἐπικρίσεων παραθέτω ἐνταῦθα ὀλόκληρον τὸ *Praemonitum*, ὡς ἐπιγράφεται, τοῦ ἐκδοτικοῦ οἴκου *Teubner*, τὸ ὁποῖον ἀντὶ προλόγου προτάσσεται τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐκδόσεως τοῦ πρώτου μέρους τοῦ δευτέρου τόμου τοῦ Δημοσθένους: «*Jam dudum hanc* » *editionem brevi in lucem editum iri in indicibus officinae Teubnerianae pollicitus sum. At quamvis* » *editorem iterum atque iterum precibus fatigare, perficeret tandem opus editionis, tamen nescio quo* » *facto ne gravissimis quidem obtestationibus impetrare potui, ut quod ante hos novem annos promiserat,* » *ad finem perduceret. Rogavi igitur Horstium Sachsenweger Plaviensem, ut redigeret hunc* » *fasciculum in formam satis expolitam atque aptam ad imprimendum. Qui ultimos fasciculi qua-* » *terniones (19-24) ab editore deficiente nondum perpolitos, iterum atque iterum perscrutatus est* » *summa diligentia omnibusque adhibitis quae ei praesto erant auxiliis. Quae cum ita sint, accipiant* » *velim lectores benevole hunc libellum, quem quando tandem accepturi fuerint, nisi Sachsenweger* » *precibus meis indulisset, nescio, habeantque quaeo gratias quam maximas editori suffecto».*

Ἡ ἐν τῷ εὐρωπαϊκῷ φιλολογικῷ κόσμῳ φήμη του ἀνεφάνη καὶ ἠδραιώθη ἀμέσως διὰ τῆς ἐν τῷ σπουδαιοτάτῳ περιοδικῷ *Hermes* (τόμ. 1928) καταχωρίσεως τῆς διατριβῆς αὐτοῦ περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ θεωρουμένου νόθου Ἐπιταφίου λόγου τοῦ Δημοσθένους εἰς τοὺς ἐν Χαιρωνεῖα πεσόντας. Διὰ πολλῶν καὶ εὐφρεστάτων ἐπιχειρημάτων ζητεῖ ὁ νεαρὸς Συγκουτρῆς νὰ ἀποδείξῃ ἐκεῖ ὅτι ὁ λόγος εἶναι γνήσιος λόγος τοῦ Δημοσθένους. Εἶναι σχετικῶς εὐκόλον νὰ ἀποδεικνύη τις τὸ νόθον ἔργον τινὸς θεωρουμένου γνησίου, τὴν γνησιότητα ὁμως συγγράμματος θεωρουμένου νόθου εἶναι πολὺ δυσκολώτερον νὰ ἀποδείξῃ τις. Οὐχὶ δὲ ἐαντὸν μόνον εἶχε πείσει ὁ Συγκουτρῆς περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ λόγου τούτου. Οὐδεὶς ἐν Γερμανίᾳ ἐτόλμησε νὰ ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τῆς γνώμης ταύτης, πολλοὶ μάλιστα καὶ οὐχὶ τῶν συνήθων ἀλλὰ κορυφαῖοι φιλόλογοι ἐν Γερμανίᾳ (*W. Jaeger* κλπ.) καὶ ἀλλαχοῦ ἀπεδέχθησαν τὴν γνώμην ταύτην ὡς ὀρθήν. Δύναται τις οἰανδήποτε περὶ τοῦ ζητήματος τούτου νὰ ἔχῃ γνώμην, τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ πραγματεία αὕτη κατέταξε τὸν Συγκουτρῆν ἀμέσως εἰς ἐξέχουσαν ἐν τῇ διεθνῇ φιλολογικῇ ἐπιστήμῃ θέσιν.

Ἐπηρεολούθησαν εἶτα πλεῖστα ὅσα νέα δημοσιεύματά του, βιβλία ὀλόκληρα, βιβλιοκρισίαι του εἰς μεγάλα καὶ σημαίνοντα περιοδικά, ὅπως ἡ *Deutsche Literaturzeitung*, καὶ ἄλλα, ἐκτενέστατα ἄρθρα του ἐν τῇ Φιλολογικῇ Ἐγκυκλοπαιδείᾳ τοῦ *Pauly-Wissowa-Kroll*, ἀναφέρω μόνον τὸ ἐν αὐτῇ περὶ τῶν ἀρχαίων ἐπιστολογράφων θεμελιῶδες ἄρθρον του (*Suppl. V*), καὶ πλεῖστα ἄλλα μικρότερα εἰς αὐτὴν καὶ εἰς περιοδικά¹.

Μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς Ἑλλάδα ἐδίδαξεν εἰς σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως, ἐγένετο Ὑφηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου (1930), καὶ τέλος προσελήφθη ὡς ἐπιστημονικὸς ὑπάλληλος τῆς Ἀκαδημίας ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ αὐτῆς καὶ ἐν τῇ σειρᾷ τῆς ἐκδόσεως τῶν Ἑλλήνων συγγραφέων. Εἰς τὸ δεύτερον κυρίως τῶν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ καθηκόντων του παρέσχε πολυτίμους ὑπηρεσίας. Λαβὼν ὑπ' ὄψιν παρομοίας σειρὰς συγγραφέων ἐκδιδομένας ἐν τῇ Ἀντικῇ Εὐρώπῃ, πρὸς τούτους δὲ ἰδιαίτερος τὰς ἡμετέρας ἐν Ἑλλάδι συνθήκας, καθώρισεν ἀκριβέστατα τὰ τῶν ἐκδόσεων τούτων, ἐπεξεργάσθη ἐπιστημονικὰς ὁδηγίας περὶ τοῦ τρόπου τοῦ καταρτισμοῦ τῶν σχεδιαζομένων ἐκδόσεων, καὶ ἔθεσεν αὐτὸς τὰ θεμέλια τῆς τοιαύτης ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ἡμῶν ἐργασίας².

Πρῶτος αὐτὸς ἐξέδωσεν εἰς τὴν σειρὰν ταύτην τὸ Πλατωνικὸν Συμπόσιον εἰς ἔκδοσιν, ἣτις παρ' ὅλην τὴν ἴσως δυσαναλόγως ἐκτενῆ εἰσαγωγὴν καὶ τινα αὐτῆς

¹ Πρὸβλ. καὶ τὸ ἐκτενέστατον ἄρθρον του Γραμματολογία ἐν τῷ ὀγδόῳ τόμῳ τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἐγκυκλοπαιδείας, ἐν ἣ καὶ ἄλλα φιλολογικὰ καὶ ἱστορικὰ ἄρθρα ἐδημοσίευσεν.

² Εἶναι ἔργον του ὁ «Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης», Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Ἐν Ἀθήναις, 1933.

τρωτά δι' ἡμᾶς ἀλλ' ἄτρωτα διὰ Εὐρωπαίους ἐπιστήμονας, περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι φιλολογικὴν ἐπιστήμην¹. Εἶναι ἡ περιληπτικωτάτη ἔκδοσις τοῦ Συμποσίου ἐν τῇ καθ' ὄλον Φιλολογία, καὶ ἡ πρώτη ἔκδοσις τοῦ Πλατωνικοῦ τούτου ἔργου εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν. Εὐμενέσταται τοῦ βιβλίου κρίσεις ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ μεγάλων ἐν Γερμανίᾳ ἐπιστημόνων καὶ τακτικῶν καθηγητῶν εἰς Περιοδικὰ Ἀκαδημιῶν (*GGA*, 1935) καὶ εἰς ἄλλα, πρὸ ὀλίγου δὲ ἀκόμη ὁ Ἰταλὸς φιλόλογος *Umberto Galli* ἐκδώσας τὸ Συμπόσιον ἀναφέρει εὐφήμεως τὴν ἔκδοσιν ταύτην ἐν τῷ προλόγῳ του. Ἀλλὰ ἀτυχῶς ἡ Ἑλληνικὴ αὕτη ἔκδοσις ἡ γενομένη οὐχὶ προχειρῶς καὶ χάριν κατωτέρου σκοποῦ, ἀλλὰ μετὰ πολλοῦ κόπου καὶ φιλοτιμίας καὶ μὲ ἀγνὴν ἐπιστημονικὴν πρόθεσιν, ἤγειρεν, ἔτη ὀλόκληρα μετὰ ταῦτα, παρ' ἡμῖν, πολλὰς σφοδρὰς διαμαρτυρίας, ἃν καὶ κατεδείκνυε πλέον φανερὰ τὴν μεγάλην φιλολογικὴν καὶ φιλοσοφικὴν μόρφωσιν καὶ ἀξίαν τοῦ ἀνδρός. Οὕτως ἐγένετο ὁ ἐκδώσας, ἔνεκα ὀλίγων ἀτυχῶν ἐκφράσεων καὶ παρομοιώσεων εἰς θέμα ἄλλωστε τόσον πολλοὺς καὶ ποικίλους σκοπέλους παρουσιάζον, στόχος βαλλόμενος σχεδὸν πανταχόθεν καὶ πανταχόθεν προσηλακίζομενος. Αἱ προσβολαὶ αὗται ἐπέδρασαν κατὰ βάθος καὶ εἰς τὸν χαρακτῆρά του, χαρακτῆρα ὅστις ἀνέκαθεν δὲν ἦτο εὐκολος, πειθήνιος καὶ εὐχείρωτος. Σιωπηλῶς ἀπεδέχθη πάντα ταῦτα καὶ ὑπερηφάνως ἀπέφυγε μέχρι τῶν τελευταίων μηνῶν τῆς ζωῆς του νὰ κατέλθῃ εἰς τὰ ἐπίπεδα τῶν ἄλλων, ἔχων συνείδησιν τῆς ἀξίας του καὶ τῆς ἀξίας τῶν ἄλλων, ἀλλ' ὅμως καταπίνων τόσας πικρίας καὶ θλιβόμενος διὰ τὴν δυσμένειαν καὶ ἀγνωμοσύνην ἣτις τὸν κατεδίωκε, δὲν ἠδυνήθη μέχρι τέλους νὰ ἀντιστῆ, καὶ κατέρρευσε τὸ καὶ ἄλλως ἀσθενικὸν σῶμά του. Ὁ παρακολουθῶν τὰς νεκρολογίας του καὶ ἐνταῦθα καὶ εἰς τὸν ἐπαρχιακὸν τύπον βλέπει τίνα δύναμιν καὶ ἐπιβολὴν εἶχεν ἀποκτήσει. Ἦτο φύσις πολυμερῆς προικισθεῖσα διὰ ζωηροῦ, καρποφόρου καὶ ἀνησύχου πνεύματος, διότι πρὸς τὴν φιλολογικὴν συνεδύαζε καὶ βαθεῖαν φιλοσοφικὴν μόρφωσιν. Ἐκτὸς τῆς κλασσικῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας, ἠσχολήθη εὐδοκίμως καὶ μετὰ τὴν νεωτέραν Ἑλληνικὴν φιλολογίαν καὶ μετὰ τὴν κλασσικὴν Γερμανικὴν. Εἶναι τοῦτο ἀπόδειξις τοῦ γονίμου καὶ ἰσχυροῦ πνεύματός του. Ἐνόησε βαθέως καὶ ἠρμήνευσε καὶ εἰς ἄλλους τὸν σύγχρονον Ποιητὴν μας², ὅστις καὶ λυρικότατα τὸν ἐθρήνησε.

¹ Ἡ ἔκδοσις τοῦ Συμποσίου τοῦ Πλάτωνος, ἡ πρώτη τῆς σειρᾶς τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, ἔγινε, καθ' ὅσον γνωρίζω, τῇ συστάσει τοῦ τότε Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Ἀκαδημίας. Ὁ Συγκοιτῆς εἶχε ζητήσει τότε νὰ ἐκδώσῃ τὸν Οἰδίποδα ἐπὶ Κολωνῷ τοῦ Σοφοκλέους, τὸν ὁποῖον ἔλεγε νὰ εἶχεν ἔτοιμον. Σημειωτέον ὅτι τὸ Συμπόσιον τοῦ Πλάτωνος ἐξημερεύεται ὀλόκληρον καὶ εἰς παραδόσεις ἐν Γερμανικαῖς Πανεπιστημίαις. Κατὰ τὸ τρέχον χεμερῶν ἐξάμηνον 1937-38 ἐξημερεύεται ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Βερολίνου ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ *Deubner*. Παρ' ἡμῖν δὲν εἶναι τοῦτο ἀκόμη εὐκολον—καὶ ἴσως καὶ οὐδὲ ἐπιθυμητὸν—ὅπως δὲν εἶναι εὐκολον καὶ νὰ ἐκδοθῶν ἡ μεταφρασθῶν βιβλία ὅπως τοῦ *Rolf Lagerborg*, *Die Platonische Liebe*. Λευρία, 1926.

² Κωστῆν Παλαμῶν.

